

Pracoviště: Jesenická 31
Odbor/oddělení: Odbor výstavby/oddělení státní památkové péče

Tel.: (+420)583 388 111
Fax.: (+420) 583 213 587

Naše č. j.: MUSEP 124695/2019
Naše sp. zn.: 111887/2019 VYS-PP/MOPA

Město Šumperk
nám. Míru 1
787 01 Šumperk

zast.
Jiří Frys - stavební projekce
Langrova 2794/12
787 01 Šumperk

Vyřizuje: Monika Paulová DiS.
Tel.: (+420)583 388 204
E-mail: monika.paulova@sumperk.cz
mobil: (+420)721 341 665
Datum: 3.12.2019

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Městský úřad Šumperk, odbor výstavby, oddělení státní památkové péče, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 29 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní památkové péči“), obdržel dne 30.10.2019 žádost žadatele, kterým je Město Šumperk, IČO 00303461, nám. Míru č.p. 364/1, 787 01 Šumperk 1, kterého zastupuje na základě plné moci ze dne Jiří Frys, IČO 10644334, Langrova č.p. 2794/12, 787 01 Šumperk 1, o vydání závazného stanoviska v souladu s § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, ve věci:

celkové rekonstrukce objektu Gen. Svobody č.p. 70/29, Šumperk - nemovitá kulturní památka textilní továrna - bývalá manšestrová manufaktura Klapperothova, pozemek parc.č. 372/4 v k.ú. Šumperk, rejstříkové číslo ÚSKP ČR 45984 / 8-1264.

Podle § 14 odst. 1 a 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, dle ustanovení § 149 odst. 1 a § 136 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), vydává správní orgán toto **závazné stanovisko**:

Práce: celková rekonstrukce objektu Gen. Svobody č.p. 70/29, Šumperk - nemovitá kulturní památka textilní továrna - bývalá manšestrová manufaktura Klapperothova, pozemek parc.č. 372/4 v k.ú. Šumperk, rejstříkové číslo ÚSKP ČR 45984 / 8-1264, spočívá dle předložené žádosti a PD pro SP "Expozice textilnictví - Klapperothova manufaktura Šumperk - Přístavba, vestavba a stavební úpravy budovy gen. Svobody 70/29, Šumperk", zprac.: Jiří Frys - stavební projekce, Langrova 12, Šumperk, paré č. 5, srpen 2019, v: *v rámci celkové obnovy včetně zmany využití objektu bude nově řešeno uspořádání stavby, základní architektonické řešení expozice textilnictví v budově bývalé Klapperothovy manufaktury vychází z provozního a dispozičního principu: výtah vestavěn do dispozice hlavního domu, WC pro návštěvníky je situováno ve dvorním traktu, vnitřní dvorek bude nově uzavřen atriem a doplněn obnovenou pavlačí a přístupovým schodištěm, jednotlivé funkční celky propojeny především z foyer, vzniklého zastřešením atria, kavárna s terasou přístupná z foyer i zvenčí. Uzavřené atrium bude provedeno s prosklenými plochami, doplněnými nosnou ocelovou konstrukcí. Nová přístavba ve svém vnitřním prostoru umožní*

obnovu původní pavlače, upravené jako bezbariérová rampa, spojující v patře obě křídla původního objektu. Na základě provedeného restaurátorského stratigrafického průzkumu byla určena původní barevnost fasády: bílá, světle šedá, zelenká a nejmladší vrstva ve světlém okru. Konečný výběr barevného provedení a definitivní materiálové řešení fasád (složení omítek i volba nátěrů) bude podrobně rozpracováno v prováděcí dokumentaci. Výsledná světlá monochromní fasáda se štukovou výzdobou ve východním a jižním průčelí hlavního objektu bude doplněna okenními rámy dle původního provedení (hodnotná historická okna budou odborně restaurována). Původní střešní maloformátová krytina z cementovláknitých šablon bude nahrazena skládanou krytinou z falcovaných šablon z hliníkového plechu v matné antracitové barvě. Na střešních rovinách s nižším sklonem (12°) je provedena krytina drážková z probarvených hliníkových pásů, shodně jako u klempířských prvků a okapového systému. Komíny budou obnoveny dle původního provedení, jejich přesná podoba bude upřesněna v dalším stupni PD. V podkroví je navržena vestavba tří technických místností. V prostoru nad technickým zázemím expozice bude umístěna strojovna vzduchotechniky, na kterou bude navazovat elektrorozvodna a plynová kotelná. Přístup do podkroví je řešen dvouramenným schodištěm. V kotelně budou umístěny dva plynové kotle pro vytápění objektu. V objektu je nově navržen výtah pro překonávání jednotlivých výškových úrovní objektu. Výtah je tvořen bezstrojnovou výtahovou klecí, umístěnou do montované ocelové šachty se skleněnými výplněmi. Výtahová šachta bude založena na ŽB desce tl. 400 mm, vybudované na podkladním betonu. Dále budou provedeny nové základové konstrukce pod vestavbou atria. Konstrukce atria je vynášena pěti dvojicemi ocelovými sloupy (tři dvojice osově souměrné, dvě dvojice kvůli okenním a dveřním otvorům z osy vychýlené), které budou uloženy na betonové prahy s náběhy, umístěné na mikropilotách. Do svislých konstrukcí objektu nebudou prováděny výraznější zásahy. Nové otvory jsou ve většině případů navrženy v místech původních otvorů, které byly časem dozděny. Z prostoru budoucí kavárny budou směrem do zahrady nově proraženy čtyři otvory francouzských oken. Nově navrhované příčky budou řešeny z pórobetonových příčkových tvárnic. Montované příčky, které nebudou na celou výšku místnosti, např. na WC nebo v kanceláři budou řešeny z plných deskových materiálů moderního vzhledu. Veškeré konstrukce podlah budou řešeny kompletně nově. Jako nášlapná vrstva je plánována podlaha z břidlice a z dubových prken. Nášlapná vrstva v místnosti pro výtah v 1. NP a v atriu bude tvořena dubovými špalíky ve tvaru krychle o hraně 100 mm. Ve schodišťové hale ve 2. NP bude použita původní keramická podlaha s dekorativním florálním motivem. V místě původního hospodářského objektu, ze kterého zbylo jen torzo, bude objekt vnějšího skladu vystavěn nově. Budou dodrženy půdorysné rozměry původního objektu. Nový objekt bude částečně zděný a částečně řešen jen lehkými konstrukcemi ze dřeva. Objekt bude mít obdélníkový půdorys o rozměrech 5,75 x 8,3 m. Z jižní a západní strany bude objekt zděný, ze severní a západní strany bude objekt řešen jen lehkými dřevěnými konstrukcemi. Zastřešení bude řešeno sedlovou střechou se sklonem 35° z hliníkových šablon. Ze severní strany bude objekt otevřen a určen pro odkládání jízdních kol. Řešení interiérů a další upřesnění jednotlivých prvků bude řešeno v prováděcí PD a v PD interiérů. Odborně restaurovány budou tyto prvky: původní klasicistní výmalba stěn v místnosti č. 209, kamenné prvky: vstupní portál vchodových dveří (vstup do místnosti č. 101), ostění dveří v přízemí: vstup do místnosti č. 102, vstup do místnosti č. 108 a 113; ostění příkladacího otvoru v 2. NP před původním komínem na chodbě (místnosti č. 201); ostění dvírek do komínu v 1. NP (m.č. 101); výplně otvorů: restaurování oken včetně původního kování: okno v 1. NP (m.č. 101) vpravo od hlavního vstupu, okno v 1. NP pod podestou schodiště (m.č. 107), okna příp. pouze vnitřní část oken v 2. NP (m.č. 212+213), okna v 2. NP orientovaná do atria (m.č. 201); restaurování dveří včetně původního kování: vstupní dvoukřídlové dveře (m.č. 101), dveře do dvorního traktu v 1. NP vedle sklepa (m.č. 101a), dveře v 2. NP do původního přístavku (m.č. 211) a dveře na půdu (m.č. 201); dveře včetně zárubní v místě výskytu dřevokazné houby nelze restaurovat a bude nutno po jejich zaměření vyrobit repliky: dveře do m.č. 203 a 208; kovové prvky, tj. kování oken a dveří, provlékaná mříž u okna v přízemí (m.č. 101); vpravo od vstupních dveří a dvířka do komínu v 1. NP (m.č. 101); troje kachlová kamna (m.č. 205, 206, 208);

jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné při dodržení následujících podmínek:

1. V případě, že to stav materiálů umožní, bude na nové střeše použita původní hrotnice s makovicí a korouhev s fragmentem letopočtu. V případě degradace materiálů budou

vyrobeny hodnověrné kopie, svým charakterem odpovídající původnímu vzhledu, tvaru a materiálového řešení daných prvků.

Odůvodnění:

Městský úřad Šumperk, odbor výstavby, oddělení státní památkové péče, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče, obdržel dne 30.10.2019 žádost žadatele, kterým je Město Šumperk, IČO 00303461, nám. Míru č.p. 364/1, 787 01 Šumperk 1, kterého zastupuje na základě plné moci ze dne Jiří Frys, IČO 10644334, Langrova č.p. 2794/12, 787 01 Šumperk 1, o vydání závazného stanoviska v souladu s § 14 odst. 1 zákona o státní památkové péči, ve věci celkové rekonstrukce objektu Gen. Svobody č.p. 70/29, Šumperk - nemovitá kulturní památka textilní továrna - bývalá manšestrová manufaktura Klapperothova, pozemek parc.č. 372/4 v k.ú. Šumperk, rejstříkové číslo ÚSKP ČR 45984 / 8-1264. Dnem podání žádosti bylo dle § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno řízení.

K zamýšleným pracím se písemně vyjádřil dne 21.11.2019 (doručeno dne 22.11.2019) NPU, ú.o.p. Olomouc pod č. jednací NPU-391/86787/2019.

Objekt bývalé manšestrové manufaktury v Šumperku, pozemek st. p. 372/4 v katastrálním území Šumperk je nemovitá kulturní památka chráněná státem ve smyslu zákona o státní památkové péči, která je evidována v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 45984 / 8-1264. Jde o volně stojící zděný patrový dům na podkovovitém půdorysu s hlavním traktem do ulice Generála Svobody (dříve Nová ulice) a druhým do dvora. Hlavní uliční průčelí je zdůrazněno středovým tříosým mělkým zaobleným rizalitem, po stranách jsou boční křídla a brány (v současnosti zachovaná pouze zaklenutá brána severní, u jižní jen fragment pilíře u budovy). Střecha rizalitu je mansardová se dvěma vikýři a makovicí s korouhví ve vrcholu a s letopočtem 178(?). Před zahájením rekonstrukce střecha krytá, stejně jako nepravou mansardou zastřešená boční křídla, eternitovými šablonami v červené barvě, u dvorního traktu valbová střecha, krytá eternitem v šedočerném odstínu. Fasádu rizalitu člení pásová rustika a pilastry v parteru a lizény v patře, okna v přízemí neorámována s vysokým nadpražím se štukovými mušlemi a zalomenými římsami, v patře okna rámována šambránou s drobnějšími mušlemi a zvlněnými nadokenními římsami, vstup s kamenným profilovaným portálem se segmentovým zaklenutím. Boční křídla opět s horizontální rustikou v parteru a u nároží, okna se šambránami a meziokenními zrcadly. Ve dvoře jsou průčelí s výjimkou kordonové a korunní římsy bez členění, ve dvorní části se nacházela dřevěná pavlač. Hlavní vstupní dveře se dvoukřídlými svlakovými dveřmi s diagonálním pobitím, u části okenních otvorů dochovaná původní různě velká klasicistní otvíravá okna. V interiéru část prostor zaklenutá - valené klenby s lunetami, křížová klenba, pruské klenby, klenby typu placka, část prostor je plochostropá s trámovými záklopovými stropy. Jedná se původně o měšťanský dům s právem pivní várky a vinného šenku pocházející z let 1730 – 1765 byl od osmdesátých let 18. století přestavován na textilní manufakturu (textilníci Johann Ernest Klapperoth a jeho zeť Gotthold Kunz), první v monarchii, která produkovala manšestr. Od zániku provozu manufaktury kolem poloviny 19. století sloužila budova, s výjimkou vybudování stolařské dílny v 1. polovině 19. století, pouze k bydlení. Jedná se o hodnotnou klasicistní vilovou architekturu s prvky pozdního baroka se dvěma bránami, středním rizalitem, mansardovou střechou a řadou dochovaných autentických prvků. Stávající budova manufaktury se zachovala jako jediný objekt původního výrobního areálu. V budoucnosti se počítá s využití budovy pro muzejní a vzdělávací účely.

V roce 2017 koupilo objekt město Šumperk v havarijním stavu, který byl způsoben dlouhodobě zanedbanou údržbou předchozího vlastníka. Poškozená byla statika budovy (nosné stěny i klenby), kvůli svému podloží a zvýšenému okolnímu terénu (především silnice před budovou) měl objekt problémy se zvýšenou vlhkostí (vzlínající i povrchová voda), z důvodu absence okenní otvorů a kvůli dírákům ve střešním plášti byly značně poškozené podlahy, historický krov i trámové záklopové stropy ve 2. NP. Na dřevěných konstrukcích byl v masivním rozsahu zjištěn výskyt dřevokazného hmyzu a hub, výskyt dřevomorky byl později zjištěn i ve zděných konstrukcích.

Předložený návrh řeší celková rekonstrukce, na pozemku st. p. 372/4 v katastrálním území Šumperk, který se nachází nemovité kulturní památky textilní továrna - bývalá manšestrová manufaktura Klapperothova, rejstříkové číslo 45984 / 8-1264

Protože v souvislosti s danou akcí dojde k provádění zemních prací, upozorňujeme, že se pozemek nachází na území s archeologickými nálezy ve smyslu zákona o státní památkové péči. Dle § 22 odst. 1 a 2 uvedeného zákona, má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy, jsou stavebníci již od doby přípravy stavby povinni oznámit tento záměr Archeologickému ústavu Akademie věd ČR, v.v.i., Čechyňská 363/19, 602 00 Brno a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Informace o organizacích oprávněných provádět archeologický výzkum podá Archeologický ústav Akademie věd ČR v Brně, případně Národní památkový ústav, ú.o.p. Olomouc, IČO 75032333, Horní náměstí 25, 779 00 Olomouc 9. Termín zahájení zemních prací musí být této organizaci písemně ohlášen s dostatečným předstihem. Záměr lze oznámit i elektronicky na webové adrese <http://arub.avcr.cz/informace-pro-stavebniky/index.html>.

Podmínka týkající se zachování či obnovy hrotnice, makovice a ozdobného praporku byla stanovena z důvodu snahy o respektování autenticity stavebních a konstrukčních prvků a o citlivý přístup k opravě této kulturní památky, který by měl respektovat veškeré dochované původní hodnoty i ducha dané stavby a sloužit především ke zlepšení vypovídací schopnosti památky a obnově či zachování jejího původního vzhledu.

Podmínku č.2 vyjádření NPÚ nemohl správní orgán zahrnout do výroku závazného stanoviska, neboť tato vychází přímo z ust § 14 odst. 7 zákona o státní památkové péči. Proto odůvodnění včetně podmínky uvádíme pouze jako upozornění. Posuzovaná projektová dokumentace popisuje část zamýšlených prací pouze rámcově, bez uvedení bližších informací k jejich detailní podobě, anebo tyto práce pouze zmiňuje, aniž by popsala jejich skutečné provedení, podobu, rozsah a způsob realizace, či upřesnění podoby části zamýšlených prací podmiňuje realizací dalších podrobnějších průzkumných prací. Protože logicky tyto zamýšlené práce nejsou v předloženém stupni projektové dokumentace dostatečně specifikovány, nelze z pohledu zájmů státní památkové péče nyní objektivně posoudit jejich dopad na hodnoty kulturní památky, resp. tyto práce akceptovat nebo zamítnout. Tato podmínka je tedy uplatněna z důvodu absence dostatečně konkrétních informací k některým částem zamýšlených prací, kdy není možné objektivním způsobem posoudit jejich eventuální pozitivní, neutrální či negativní dopad na hodnoty předmětné stavební památky. Bezvýhradnou akceptací svým způsobem neurčitých prací by mohlo hrozit poškození kulturní památky, což považujeme za nežádoucí. V dané souvislosti upozorňujeme, že v § 14 odst. 7 zákona o státní památkové péči je vlastníku památky stanovena povinnost předložit věcně a místně příslušnému orgánu státní památkové péče k posouzení každý dokončený stupeň dokumentace. Výše uvedené skutečnosti by tedy měly být dostatečným způsobem specifikovány v navazujícím stupni projektové dokumentace (v tomto případě prováděcí PD a PD interiéru), který bude předložen orgánu státní památkové péče k posouzení ve správním řízení. V tomto projektu by měly být přesně a podobně specifikovány mimo jiné: podoba a řešení komínových těles, podoba a stav okenních a dveřních výplní, materiálové řešení vnitřních i venkovních omítek včetně nátěrů a barevného řešení.

Protože předložený záměr výrazně neovlivní vzhled objektu, nedojde jeho realizací k narušení památkové hodnoty chráněné stavby a nebudou tak negativně dotčeny zájmy památkové péče.

Městský úřad Šumperk, odbor výstavby, oddělení státní památkové péče, vycházel při svém rozhodování ze všech dostupných podkladů a zjištění a řídil se platnými právními předpisy a nařízeními.

Poučení:

Toto závazné stanovisko není samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nýbrž je úkonem učiněným dotčeným orgánem pro řízení vedené stavebním úřadem. Jeho obsah lze napadnout pouze v rámci odvolání podanému proti rozhodnutí ve věci samé.

Monika Paulová DiS.
vedoucí oddělení

Obdrží:

do vlastních rukou:

Jiří Frys stavební projekce, IDDS: s8x3vna

na vědomí:

Městský úřad Šumperk, odbor výstavby, Jesenická 31, 787 01 Šumperk 1

Národní památkový ústav, IDDS: 2cy8h6t